

Kracht naar Kruis

MEDITATIE

Direct naar Sichem.

“En het zal geschieden, als u de HEERE, uw God, zal hebben ingebracht in het land, waar gij naar toe gaat, om dat te erven; dan zult gij de zegen uitspreken op de berg Gerizim, en de vloek op de berg Ebal.”

Deuteronomium 11 : 29

Het volk Israël is gekomen aan de grens van het beloofde land. De HEERE heeft gezworen hen dat land te geven. Maar let op: het is niet als Egypteland! Daar gebruikte u het water van de Nijl om te zaaien. Maar het land dat u nu gaat erven is een land van bergen en van dalen. Dat land drinkt water bij de regen van de hemel. Dat vraagt dus een afhankelijk leven. Geoefend worden in het afhankelijk zijn van Gods zegen is nodig. Van nature leeft de mens vanuit zijn eigen bron en mogelijkheden. Maar als het om de erfenis van God gaat, hebben we genade nodig om te beleven: aan Gods zegen is alles gelegen.

De HEERE zal ze inbrengen in dat land. Ze mogen de erfenis ontvangen! Dat betekent niet dat ze nu in een soort Nieuw Lekkerland belanden. Het vraagt van hen een aanhangelijk leven, om de HEERE lief te hebben en te wandelen in Zijn wegen. Dat is de rechtvaardige eis van de God van het verbond. Heel het leven moet onder beslag liggen van Gods openbaring. “Legt dan deze mijn

woorden in uw hart.” In die weg, van het leven dat gericht is op de HEERE, is er zegen te verwachten. Maar bij het afwijken van Gods geboden zal de toorn des HEEREN tegen hen ontsteken en zullen ze gebrek lijden. Ziet, zegt Mozes tot het volk, ik stel u heden voor, zegen en vloek. Er wordt niets aan het goeddunken van het volk overgelaten. Voor een eigen invulling van het leven van de erfenis is geen enkele plaats. Ze ontvangen het van de HEERE en dienen het te besteden tot eer van de HEERE.

Is dat niet waarop God recht heeft, ook in ons leven? Alle mensenwerk wordt buitengesloten. Het komt aan op het ontvangen van Gods heil uit enkel genade. Zegen en vloek wordt ons voorgesteld. Er wordt niet gevraagd hoe we er over denken. “Gij zult zowel de zegen als de vloek uitspreken.” U zult zich volledig verantwoordelijk stellen voor uw eigen weg en werk en de rechtvaardigheid en barmhartigheid Gods aanvaarden.

Waar vindt dat wonder plaats? Op de bergen bij Sichem. Als het volk Kanaän binnen komt, moeten ze direct naar de bergen Gerizim en Ebal. Daar tussenin ligt Sichem. Die naam betekent: schouder.

Die twee bergen zijn als het ware de twee schouders. Daar moet het volk de verantwoordelijkheid op hun schouders nemen voor hun leefwijze. Hoe zal dat in het beloofde land zijn? Het leven speelt zich af tussen die twee bergen, tussen zegen en vloek. Het is tijd om de juiste, onberouwelijke keuze te maken. Wat betekenen de bepalingen en verordeningen van de HEERE voor het volk? Zullen ze die navolgen of in ongehoorzaamheid hun eigen weg gaan? Ze mogen het geen moment uitstellen. Ze moeten zowel

de zegen als de vloek uitspreken. Daarmee aanvaarden ze de verplichtingen die horen bij het verbond.

Of we het beseffen of niet, ons leven beweegt zich op het terrein van vloek en zegen! Hoe nemen we onze verantwoordelijkheid daarin? Dagelijks is er de “Sichem-keuze” : hoe neem ik mijn verantwoordelijkheid. Komt er zegen of haal ik de vloek over mij?

Deze bergen bevinden zich in het land der Kanaänieten. In hún leven draait het om geld en macht. Midden in de goddeloze wereld moeten zegen en vloek worden uitgeroepen!

Deze bergen zijn tegenover Gilgal. Daar heeft Israël de besnijdenis uitgevoerd. De bloedvloeïng ligt ten grondslag aan het nieuwe leven. Dat vindt zijn vervulling in het volbrachte werk van Christus.

U weet nog niet of het voor u eeuwige vloek of zegen wordt? Linea recta naar Sichem! Om te buigen onder het heilig recht van God. daar leidt de HEERE in de verwondering van Zijn genade, om te mogen leven en werken in het land van de toekomst. Want de ogen des HEEREN zijn gedurig op dat land.

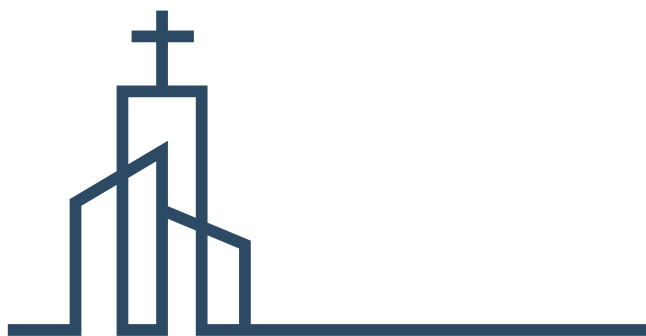
H.I. Ambacht, ds. J.P. Boiten

Uit de inhoud

In deze uitgave zijn er artikelen geplaatst met een verschillende strekking. Om over door te denken. Want ook de vakantieperiode valt onder ‘de bestemde tijd.’

Prediker geeft ons dat aan: elk ding heeft z’n bestemde tijd. Of we nu naar elders gaan of thuis blijven. Laat het een tijd met bestemming zijn, dat wil zeggen dat we de genadetijd goed gebruiken! We wensen allen, bijzonder de eenzamen en zij die aan huis zijn geboden, Gods nabijheid toe.

Ds. J.P. Boiten

Het voorwerp van het geloof (1)

Er is mij verteld dat ik het woord van God moet geloven. Wat moet ik geloven? Mij wordt bevolen om te zien. Waar moet ik op zien? Wat zal het voorwerp zijn van mijn hoop, geloof en vertrouwen? Het antwoord is eenvoudig. Het voorwerp van het geloof is Christus Jezus. Hoe velen maken hier een fout en denken, dat zij in God de Vader moeten geloven! Nu, geloof in God is een gevolg van het geloof in Jezus. Wij komen tot het geloof in de eeuwige liefde van de Vader, Is gevolg van het vertrouwen in het dierbare bloed van de Zoon.

Veel mensen zeggen : 'Ik zou in Christus geloven, als ik wist, dat ik uitverkoren was.' Dit is het komen tot de Vader. En niemand kan tot de Vader komen, behalve door Christus. Het is het werk van de Vader om te verkiezen. U kunt niet rechtstreeks tot Hem gaan. Daarom kunt u uw verkiezing niet weten voordat u hebt geloofd in Christus, de Verlosser. En dan kunt u, door de verzoening tot de Vader naderen en weten dat u uitverkoren bent.

Anderen maken ook een fout door te zien op het werk van de Heilige Geest. Zij kijken in zichzelf of zij bepaalde gevoelens kunnen ontdekken. En als zij ze kunnen vinden, is hun geloof sterk. Maar als hun gevoelenden verlaten hebben, is hun geloof zwak. Zo zien zij p het werk van de Geest, wat niet het voorwerp is van het geloof van een zondaar. Op zowel de Vader als de Geest moet vertrouwd worden om de verzoening te volmaken, maart de bijzondere genade van de rechtvaardiging en de vrijspraak is het bloed van de Middelaar de enige grond. Christenen moeten vertrouwen in de Geest na hun bekering, maar de zaak van een zondaar die gered wil worden, moet zijn niet het

vertrouwen in de Geest of het zien op de Geest, maar het zien op Christus Jezus en op Hem alleen. Ik weet, dat uw zaligheid van de hele Drie-eenheid afhangt, maar toch is het eerste en meest indringende voorwerp van het rechtvaardigend geloof van de zondaar niet God de Vader, noch God de Heilige Geest, maar God de Zoon, Die mens is geworden in vlees en bloed en verzoening heeft aangeboden voor zondaren.

Hebt u het oog van het geloof? Dan ziet u Christus als God. Als u gered wilt worden, geloof dat Hij God is boven allen, gezegend voor eeuwig. Buig voor Hem neer en neem Hem aan als 'waarachtig God uit waarachtig God', want als u dat niet doet, hebt u geen deel aan Hem.

Als u dit gelooft, geloof dan in Hem als mens. Geloof de wonderlijke geschiedenis van Zijn menswording. Vertrouw op het getuigenis van de evangelisten, die verklaren dat de Oneindige was gehuld in de zuigeling, dat de Eeuwige was verborgen in het sterfelijke, dat Hij, Die de koning was van de hemel, een dienstknecht van dienstknechten werd en de Zoon des mensen. Geloof en aanbid de verborgenheid van Zijn menswording, want als u dit niet gelooft, kunt u er niet door gered worden.

Als u wilt gered worden, lat uw geloof Christus zien in Zijn volmaakte rechtvaardigheid. Zie Hem de wet houden zonder smet, Zijn Vader gehoorzamen zonder fout, Zijn volkomenheid bewaren zonder gebrek. Al deze zaken kunt u beschouwen, alsof u ze zelf gedaan hebt. U kon de wet niet houden; Hij deed het voor u. U kon God niet volmaakt gehoorzamen; zie ! Zijn gehoorzaamheid staat in de plaats van uw gehoorzaamheid. Hierdoor bent u gered.

Maar let op, dat uw geloof zich voornamelijk richt op Christus als stervend en als dood. Zie het Lam van god, stemmeloos voor Zijn scheerders. Zie hem Is de Man van smarten en verzocht in krankheid. Ga met Hem naar Gethsemané en zie Hem druppels bloed zweten. Merk op, uw geloof heeft niets te maken met iets in uzelf. Het voorwerp van het geloof is niet in u, met het is iets zonder

u. Geloof in Hem, Die aan dat hout, met vastgenagelde handen en voeten, Zijn leen overgaf voor zondaren. Daar is het voorwerp van w geloof tot rechtvaardiging; het ligt niet in uzelf, niet in iets dat hij beloofd heeft voor u te doen. Maar u moet op Christus zien en op Christus alleen.

C.H. Spurgeon, uit : “Geloof”.

‘Ik zie, ik zie wat jij niet ziet’

Toen ik recent een oudere in het verpleeghuis bezocht keek ze plotseling verschrikt langs me heen. Ze wees naar de hoek en zei: ‘Daar zit tie weer’. Toen ik omkeek zag ik niemand in de kamer zitten, maar mevrouw zag hem duidelijk wel. ‘Hij zit daar heel vaak’. Toen ik dit aan de verzorging vertelde, herkenden zij het direct. Bijna dagelijks ziet mevrouw een vreemde man in haar kamer zitten, terwijl die er in werkelijkheid niet is.

Dit verschijnsel noemen we in medische taal een waan of hallucinatie. De oudere ziet of hoort dingen, die er in het echt niet zijn. Of de bejaarde is van mening dat er dingen in zijn omgeving gebeuren, terwijl dat ook niet klopt. In veel gevallen is die oudere er niet in te corrigeren. Hij of zij is overtuigd dat het echt waar is. Soms sturen de verzorgenden de denkbeeldige man even weg, wat de oude vrouw tijdelijk rust geeft. Maar een ogenblik later is hij er weer. In sommige gevallen is medicatie nodig.

Burenruzie

Het is vaak niet duidelijk waardoor een waan of hallucinatie ontstaat. Bij sommigen is een blaasontsteking de aansteker. Ze raken erdoor verward, waarbij er wanen optreden. Weer anderen hebben een onderliggende

ziekte, zoals dementie of Parkinson. Ook komen wanen voor bij psychiatrische ziekten, zoals psychosen en schizofrenie. Maar soms is er geen oorzaak te vinden. De oudere is dan gezond en ziet er vitaal uit, maar hij of zij heeft wel een vreemde gedachtenkronkel.

Zo werd ik door de huisarts gevraagd om een tachtigjarige vrouw in de wijk te bezoeken. Ze woonde in een flat en was volledig zelfstandig. Ze deed de boodschappen, kookte voor zichzelf, hield haar huis schoon en had een goed geheugen. Wat was het probleem? Ze veroorzaakte veel overlast op de etage van haar flat. Regelmatig bonsde ze op de ramen van de burenschreeuwde dat ze moesten ophouden met herrie maken.

Ik heb mevrouw bezocht. Het was een prettig gesprek. Ze gaf me een kopje koffie en na wat over koetjes en kalfjes gepraat te hebben, begon ik over de herrie van de burenschreeuwde dat ze moesten ophouden met herrie maken. Ze begon te huilen en vertelde dat de burenschreeuwde dat ze moesten ophouden met herrie maken. Ze begon te huilen en vertelde dat de burenschreeuwde dat ze moesten ophouden met herrie maken. Ze begon te huilen en vertelde dat de burenschreeuwde dat ze moesten ophouden met herrie maken.

ook geen geluiden waar. Zelfs geluidsopnames in de flat signaleerden geen herrie. Er waren dus geen geluiden, maar mevrouw hoorde ze wel. Ze maande vervolgens de burens tot stilte door hard op de ramen te bonzen. Dit had tot gevolg dat ook de burens de politie inschakelden.

Mevrouw was er bedroefd onder. 'Iedereen denkt dat ik gek ben, maar ik hoor het duidelijk'. Toen ik haar adviseerde om 's nachts een slaaptablet in te nemen, weigerde ze resoluut. 'Omdat de burens herrie maken, moet ik tabletten slikken. Geen sprake van.' Dit voorbeeld laat zien dat wanen heel vervelend kunnen zijn. De hele omgeving had er last van, inclusief mevrouw zelf, maar ze liet zichzelf niet behandelen.

Godsdienstwaan

Een waan is dus een overtuiging die niet met de werkelijkheid overeenkomt. Een waan kan heel hardnekkig zijn. De persoon die de waan heeft laat zich niet overtuigen van het ongelijk. Meestal komen mensen met een waan bij een dokter terecht, om uit te zoeken of er sprake is van ziekte. Een waan is dus een stellige overtuiging die niet klopt.

Recent moest ik weer aan deze vrouw denken, toen ik een artikel las van Open Doors. We kennen deze stichting allemaal. De organisatie informeert ons regelmatig over de vervolgte christenen. In sommige landen wordt het hebben van een religieuze overtuiging als een waan beschouwd, want die zou niet stroken met de werkelijkheid. Een geloofsovertuiging is dus ook een waanvoorstelling, aldus deze leiders van deze landen. Christenen gaan dan naar een zogenaamde psychiatrische inrichting om een hersenspoeling te ondergaan. Want, zeggen deze regeringsleiders, een waan strookt niet met de werkelijkheid, en daarom is behandeling

nodig. Christenen hebben geen ziekte-inzicht.

Schepping

Gelukkig weten we beter. Christelijke overtuigingen zijn geen waanvoorstellingen, want wat we geloven klopt juist wel met de werkelijkheid.

Denk maar eens aan de belijdenis dat God de Schepper is van deze wereld. Het is onmogelijk dat er uit niets een totaal heelal met alle sterren en planeten zou ontstaan. Dat kan alleen door een Schepper. En over die Schepper vertelt ons de Bijbel. Daarom geloven we dat God de Schepper is van de hemel en de aarde (Hebr. 11:3).

Denk ook maar aan de belijdenis dat Jezus de Zoon van God is. Dat is geen waangedachte, maar dat is echt zo. Jezus heeft bewezen de Zoon van God te zijn door op te staan uit de dood (Romeinen 1:4). Toen bleek dat Hij bovenmenselijke kracht had. Of beter gezegd, Jezus toonde toen Goddelijke kracht te hebben. Want geen enkel mens is sterker dan de dood.

En dat de opstanding echt is gebeurd, behoeft ook geen verdere verdediging. Meer dan 500 broeders hebben Hem gezien na Zijn opstanding (1 Kor. 15: 6). Paulus voegt er aan toe dat de lezers het kunnen navragen, want de meeste van die broeders leven nog. Met andere woorden: het is echt gebeurd.

Kortom, in het christelijke geloof zijn we geen fabels en verzinsels nagevolgd (2 Petrus 1:16). Het geloof is geen waanvoorstelling, want het klopt met de werkelijkheid. Daarom mogen we ons vasthouden aan de heilsfeiten die werkelijk zijn gebeurd. Die zekerheid biedt troost in leven en in sterven.

Ridderkerk, Dr. A.A.Teeuw

Hij is de weg

Hij is de Weg, het Licht, de Poort,
de Waarheid en het Leven;
des Vaders Raad en 't eeuwig Woord;
Hij heeft Hem ons gegeven
tot schild en wapen in de strijd,
opdat wij vast geloven,
dat ons des vijands haat en nijd
niet uit Zijn hand zal roven.

De mens is zondig en vervloekt
en zal geen heil ooit vinden,
als hij zijn troost bij mensen zoekt,
zich niet door 't Woord laat binden;
want wie een ander doel bejaagt,
dan in dit Woord beschreven,
dien doet de satan spoedig ook
door zijne listen beven.

Wie hoopt op God en Hem vertrouwt
wordt nooit in smaad gedompeld,
wie op die vaste Rotssteen bouwt
wordt nimmer overrompeld.
Wat tegenspoed hem hier ontmoet',
hij zal ten val niet komen,
die God geheel kiest tot Zijn deel,
want Hij bewaart de vromen.

Dr. H.F. Kohlbrügge (1803 – 1875)

God is aanwezig (1)

“Waar zou ik heengaan voor Uw Geest en waar zou ik heenvlieden voor Uw Aangezicht?”

Psalm 139 : 7.

In alle christelijk onderwijs is een aantal grondwaarheden te vinden. Soms wordt er meer van uit gegaan dan dat ze letterlijk geleerd worden. Ze zijn voor de hele waarheid net zo noodzakelijk als de primaire kleuren voor het maken van een schilderij. Een van die waarheden is de Goddelijke alomtegenwoordigheid.

God woont in Zijn schepping en is overal in Zijn werken ondeelbaar aanwezig. Dit wordt heel duidelijk geleerd door zowel profeten als apostelen en het wordt dan ook door de christelijke theologie algemeen aanvaard. Dat wil zeggen dat het in allerlei boeken vermeld staat, maar dat betekent nog niet dat het ook werkelijk tot het hart van de gemiddelde christen is doorgedrongen, zodat het ook werkelijk een onderdeel van zijn geloof is. Christelijke leraren zien ertegen op de volle betekenis hiervan de onderwijzen en als ze die al noemen, dan ze dat vaak op zo'n manier dat er weinig betekenis aan wordt gehecht. Ik denk dat de reden hiervoor hun vrees is van pantheïsme te worden beschuldigd.

Maar het leerstuk van de Goddelijke alomtegenwoordigheid heeft niets met pantheïsme te maken. De dwaling van het pantheïsme is zo overduidelijk dat niemand zich hierdoor zal laten misleiden.

Het pantheïsme beweert dat God de som is van alle geschapen dingen. De natuur en God zijn dan hetzelfde, zodat iedereen die een blad of een steen aanraakt, God aanraakt. Daarmee wordt natuurlijk de heerlijkheid van de onvergankelijke God naar beneden gehaald. Door te proberen alle dingen te vergoddelijken, stuurt men uiteindelijk al

het goddelijke de wereld uit.

De waarheid is dat hoewel God in deze wereld verblijft, Hij daarvan gescheiden is door een altijd bestaande, niet te overbruggen kloof. Hoezeer hij ook geïdentificeerd kan worden met de werken van Zijn handen, altijd moeten ze van Hem onderscheiden worden.

Hij gaat altijd vooraf aan Zijn werken en kan daarvan niet afhankelijk zijn. Hij is boven al Zijn werken verheven, hoewel Hij in al Zijn werken aanwezig is.

Wat betekent de Goddelijke alomtegenwoordigheid voor het dagelijks leven van de christen? Het wil gewoon zeggen dat God hier en nu aanwezig is. Waar we ook zijn, God is aanwezig. Er is geen plaats, er kan geen plek bestaan waar Hij niet aanwezig zou zijn. Tien miljoen intelligente levensvormen die op evenzoveel plaatsen op niet te bevatten afstanden van elkaar ergens in de ruimte zouden bestaan, kunnen alle met een grote geldigheid zeggen dat God aanwezig is. Er is geen enkele plaats die voor God dichterbij zou zijn dan een andere. God is net zo dicht bij de ene plaats als bij iedere andere willekeurige plek. Niemand is, wat afstand betreft, dichterbij Hem of verder van Hem verwijderd dan welke andere persoon dan ook.

Dit zijn waarheden die door ieder goed onderwezen christen geloofd te worden. Wat ons te doen staat is daarover te blijven nadenken en daarover te blijven bidden tot ze in ons beginnen te gloeien.

A.W. Tozer (1897–1963),
uit : ‘Verlangen naar God.’

Uw Koninkrijk kome

Soms is er een verlangen diep verborgen in ons hart',
Dat overstijgt al het aardse, droefheid leed en smart.
Wij zijn als een bruid die haar geliefde man verwacht,
Als wachters op de morgen aan het einde van de nacht!

Wij zijn op de aarde, maar ons hart vertoeft bij Hem,
Omdat wij mochten horen Zijn zuivere lieve Stem
Wij hebben aan deze Meester ons leven voorgoed verpand,
En weten ons geborgen in Zijn doorboorde Hand!

Wij kregen Hem zo wonderbaar lief omdat Hij voor ons stierf
En zo voor ons een plaats in het vaderhuis verwierf.
Wie wekt de liefde op waanmee Hij door ons wordt bemind?
Hij is de Enige Grond, in Wie de mens houvast vindt!

De Heere Jezus weet wat zijn kind in dit leven behoeft,
Hij zorgt zo teer voor hem, al is hij hier vaak diep bedroefd.
Men kan op Hem vertrouwen, vast en zeker is Zijn Woord,
Dit is onze troost, en zo gaan wij bemoedigd voort!

Soms voeren wij in dit leven een strijd tegen vlees en geest.
Wij zijn voor de macht van satan vaak terecht bevreesd.
Als vijanden ons tergen, en drukt het leven ons neer,
Dan bidden wij: "Heere Jezus, kom spoedig tot ons weer!"

Nog een korte tijd en de Grote Dag des Heeren breekt aan,
dan zullen wij onze Geliefde tegemoet mogen gaan.
Verdreven is alle smart, tranen en leed zullen vliên
Als onze ogen de Koning in Zijn schoonheid zullen zien!

Janny van Noord.

Wat nu?

EEN MOEILIJKE PERIODE is aangebroken. Het aardse huis van deze tabernakel, zo zegt Paulus, zal gebroken worden. Opmerkelijk dat hij spreekt van 'gebroken worden'. Hij had ook kunnen zeggen dat het met hem zal afgelopen zijn, dat hij weldra zal gaan sterven. Hij weet dat weldra de gevangenisdeur open zal gaan en dat het doodsvonnis aan hem voltrokken zal worden. Breken wijst op het met kracht en geweld afbreken. Je ziet het bij de sloop van oude panden. Dan gaat het breekijzer er in. shovels beuken op de muren. Dan kan het soms heel snel gaan. Heeft men wat meer tijd, dan gaat het heel langzaam en geleidelijk, steen voor steen.

Naar gelang de inhoud van het slecht nieuws-gesprek zal het ook per mens verschillen. Onze tijden zijn immers in Gods hand. Ondanks dat de dokter zei: Ik geef u nog enkele maanden". Ondanks misschien ook dat er via behandelingen nog wat vertraging in het ziekteproces kan worden aangebracht.

Paulus vergelijkt het lichaam met een tent. Zijn lichaam is een tenthuis, een tijdelijke verblijfplaats. Wie dat door het geloof verstaat, zal niet meer de gedachte hebben dat 'mijn huis eeuwig zal staan en van kind tot kind steeds overgaan'. Nee, we zijn doorgaande reizigers. Het laatste station op de levensreis zal weldra bereikt worden.

Toch kan, als het slecht nieuws-gesprek heeft plaats gevonden, de reactie zo wonderlijk zijn. Mensen die van zichzelf altijd al zeden at ze heel nuchter waren, gaan opeens hun eigen situatie ontkennen of verdoezelen. Ze proberen een strohalmpje te vinden, waarmee ze zich nog staande probe-

ren te houden. Ik denk aan iemand die heel ernstig ziek was en het slechte nieuws had vernomen. Biddend om wijsheid en om de juiste woorden te mogen spreken kwam ik de ziekenhuiskamer binnen. Dat ik haar bezocht, wed bijzonder gewaardeerd. Mar voor ik goed en wel wat kon zeggen, probeerde zij het gesprek zo te sturen dat het over alledaagse dingen ging. Zij wist zich kennelijk geen houding te geven en wilde toch maar liever de ernst wat van zich afpraten.

Voetius geeft aan dat je als pastor vragen moet stellen aan degene die het bericht heeft gekregen dat het sterven zal worden. Deze vragen zijn natuurlijk heel persoonlijk en dienen allereerst gericht te zijn op de verhouding met de Heere. Hoe is men omgegaan met het Woord van de Heere en hoe stond men in het leven? Als predikant heb je immers de verantwoordelijkheid tegenover je Zender en dien je met geestelijke voelhorens het geestelijk welzijn te zoeken dan degene die je op je weg geplaatst krijgt. Dan mag je je er niet te gemakkelijk van afmaken, want je hebt een taak en verantwoordelijkheid gekregen. Het is dan ook goed om, voor zover dat nog mogelijk is, een basis van vertrouwen en betrokkenheid te scheppen. Als de herder de schaapjes van zijn kudde kent, weet hij doorgaans wel of het gaat om een bok of om een schaap. Toch is het gevaarlijk om als geestelijk verzorger al te gauw van vooroordelen uit te gaan, zowel in positieve als in negatieve zin. Een wijze en ervaren collega vertelde me dat hij gericht de vraag stelde : hoe ligt het bij u? Heeft u echt geestelijk houvast? Dat gaf vervolgens weer stof om vanuit Gods Woord te spreken over het ware geestelijke houvast.

Nodig is dan dat we vanuit Gods Woord ons afvragen of we geestelijk aansluiting kunnen vinden in het Woord.

In de prediking roepen we toch ook vaak op: leg uw leven er eens naast. Weten we van geestelijke lessen? Hoe vaak blijkt immers dat het geestelijk houvast dat mensen menen te hebben alleen maar gegrond is op persoonlijke gevoelens en ervaringen, terwijl

het ver afstaat van de enige troost in leven en sterven, zoals zondag 1 ons voorhoudt. Dan is het van belang je te toetsen aan het Woord van God. Je dient je af te vragen of je valt onder de wijze of onder de dwaze maagden uit de gelijkenis.

Ds. A. van de Weerd (1942 – 2023),
uit : “Slecht nieuws, goede boodschap.”

Ouderenmishandeling

Tot slot: ouderenmishandeling... wat kunt u doen?

In de afgelopen bijdragen hebben we met elkaar stil gestaan bij een bijzonder onderwerp. Ouderenmishandeling. U dacht misschien wel, dit komt echt niet voor in mijn familie, bij mijn bekenden en in mijn kerk. En dat hoop ik voor u. Helaas komt het in Nederland toch regelmatig voor. In de vorige artikelen heb ik een aantal voorbeelden genoemd. Nu probeer ik antwoord te geven op de vraag wat wij kunnen doen als we iets vermoeden of misschien zelf wel met dit onderwerp te maken hebben. Ik hoop van harte dat het niet zo is, maar ook is het echt noodzakelijk om actie te ondernemen. Onderaan dit artikel vindt u een telefoonnummer, u kunt zelf anoniem uw verhaal doen.

Als u het vermoedt bij uw buurvrouw, bij een vriend of een bekende denk dan vooral na wie deze persoon nog meer kent en wie u vertrouwt. Mogelijk een familielid van diegene, of de thuiszorg-medewerker of de wijkouderling. Praat over uw zorgen, uw vermoedens. Natuurlijk in vertrouwen. Dan kunt u samen ook nadenken of er echt iets aan

de hand zal zijn, wat er het beste gedaan kan worden en op welke manier, wie u kunt inschakelen etc. Want echt: als iemand mishandelt wordt in welke vorm ook en hoe klein ook – we moeten echt iets doen.

Dus allereerst: deel uw vermoedens met een voor u betrouwbaar persoon.

Hoe bespreekt u dit?

- Door open vragen te stellen. Dan beschuldigen we niemand en maken we ook niemand verdacht.
- Trek niet te snel conclusies, roddelen helpt natuurlijk niet.
- Benoem een signaal en vraag aan de ander of hij of zij deze signalen ook herkent. Bijvoorbeeld: Het valt me op dat ze vaak klaagt over haar moeder. Zijn er dingen die jou opvallen?”
- Vraag of de ander zich hier ook zorgen om maakt.
- Bedenk samen wat u kunt doen. Bijvoorbeeld de situatie in de gaten houden, met de huisarts of de verzorger praten, of hulp inschakelen etc.

Helpt dit onvoldoende of komt u niet verder? Bedenk met wie u nog meer in vertrouwen

kunt praten. Misschien wel met de persoon om wie het gaat, die het naar uw idee ondergaat. Als u een moment alleen kunt zijn met de diegene is een praatje maken een goed idee. Laat merken dat u geïnteresseerd bent in hoe het met hem of haar gaat. Wees vriendelijk. Stel daarna voorzichtig een open vraag over datgene waar u zorgen over heeft.

Enkele voorbeeldzinnen zijn:

- “Ik maak me zorgen over of u, omdat...”
- “Het viel me op dat... wat vindt u daar eigenlijk van?”
- “Wat gebeurt er als u aangeeft wat uw mening of wens is m.b.t. tot uw...?”
- “Zal ik over een tijdje nog eens langskomen om te kijken of het beter gaat?”
- “Wat zou u willen dat er beter of anders wordt?”
- “Heeft u hulp of kan ik helpen hulp te zoeken?”

Probeer echt open vragen te stellen zodat u het verhaal niet invult maar de oudere de kans geeft er zelf iets over te vertellen.

Dus niet: “Vond u het vervelend? maar “Wat vond u daarvan?”

- Zeg geen slechte dingen over de familie van de oudere/de persoon van wie u iets vermoedt. Mensen zijn erg loyaal naar familie en vrienden en zullen deze snel verdedigen.
- Blijf kalm als de oudere tijdens het gesprek erg emotioneel wordt, en probeer hem of haar naar het ‘hier en nu’ te halen met een praktische vraag over het weer of de koffie.
- Beloof nooit dat u iets geheim kunt houden - om de oudere te helpen heeft u waarschijnlijk hulp of advies nodig van anderen.
- Sluit het gesprek af met een luchtig onderwerp, zoals plannen voor de volgende dag, een leuk voorval van uw kleinkind of gewoon over de koffie die lekker smaakt.

Komt u hiermee niet verder of past het bovenstaande niet bij u? Dat kan ik goed begrijpen! Wat u altijd kunt doen als u iets

vermoedt of als u er zelf misschien mee te maken heeft is: bel naar Veilig Thuis. Zij zijn ervoor, zij luisteren zeker naar u en zullen u goede adviezen geven. U praat dan met iemand die altijd zal zeggen: wat goed dat u gebeld heeft! Echt ... bij een vermoeden van de ander of als we diep in ons hart weten dat het bij onszelf niet goed zit. Dat het u zelf overkomt, al is het in lichtere mate. Bel! Het telefoonnummer is: 0800 – 2000. Men is 24 uur per dag bereikbaar en heeft altijd een luister oor voor u.

Met een vriendelijke groet,
Marianne Tanis

Dagelijks bestuur van de stichting:

Ds. J.P. Boiten,
Christ. Geref., H.I. Ambacht
Ds. C. Bos, voorzitter,
PKN (hervormd) Benschop
Ds. J.A.H. Jongkind,
PKN (hervormd) Langerak
Ds. J.C. den Ouden,
HHK, Sint Maartensdijk
Dhr. M.C. Paul, penningmeester,
PKN (hervormd) Dirksland
Ds. A. Snoek, secretaris,
PKN (hervormd), Kesteren

Eindredacteur:

Ds. J.P. Boiten, Antoniuslaan 53,
3341 GA Hendrik Ido Ambacht,
Tel. 078 200 05 12
Tevens adres voor kopij.
E-mail : j.p.boiten@solconmail.nl

Medewerkers:

Ds. J. Belder, PKN (hervormd) Harskamp
Mevrouw M.A. Tanis, (Christ. Geref.),
Goedereede

Dr. A.A. Teeuw, PKN (hervormd),
Ridderkerk

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van elke maand (10 maanden van het jaar).

Alle chronisch zieken kunnen dit blad gratis ontvangen; de abonnementsprijs is € 11 per jaar; het banknummer is: NL40 INGB 0000 9389 39 ten name van Stichting Kracht naar Kruis te Den Haag. E-mailadres voor algemene berichten: info@krachtnaarkruis.net.

Opgave nieuwe abonnees en adreswijzigingen aan:

abonnee@krachtnaarkruis.net of
ledenadministratie Kracht naar Kruis,
Philipshoofjesweg 15, 3247 XR te
Dirksland.

Alle informatie over KNK kunt u vinden in
www.krachtnaarkruis.net